

MESTO STARÁ TURÁ
Mestský úrad Stará Turá

V Starej Turej,

Bod programu:

Materiál

pre 15. zasadnutie Mestského zastupiteľstva Stará Turá konané dňa 24.4.2024

Názov materiálu: Premena „parku pred internátom“

Materiál obsahuje:

- 1) Dôvodová správa
- 2) Stanovisko komisie
- 3) Návrh uznesenia

Spracovali:

Mgr. Jana Potfajová, vedúca oddelenia strategického rozvoja a investícií

.....

Schválil:

PharmDr. Leopold Barszcz, primátor mesta

.....

Predkladá:

Ing. Jaroslava Antalová, prednostka MsÚ

.....

1) Dôvodová správa

Jedným z dlhodobých cieľov mesta bolo pretvorenie Ulice Gen. M. R. Štefánika zo zanedbanej a dlho nedoriešenej časti (v širšom ponímaní môžeme nazvať túto oblasť i "brownfieldom") na ulicu rešpektujúcu svoju históriu, tradíciu a zároveň štandardy súčasnej doby. Postupne sa tieto ciele naplňujú. Prebudoval sa bývalý Dom špecialistov na nájomné byty, budova bývalej strednej školy na mestský dom, internát na ďalšie nájomné byty a nakoniec z minulosti nedokončené priestory „školy“ sa premenili na nový mestský úrad a tzv. skelet na komerčné byty vyššieho štandardu. Posledný nedoriešený a zanedbaný priestor tejto ulice je park pred bývalým internátom. Zostal tu priestor, ktorý sa dlhé roky iba kosil a v súčasnosti navodzuje dojem rumoviska. Stromy, tak ako boli kedysi vysadené, nevyhovujú v súčasnosti ani z hľadiska estetického, ani funkčného, pričom o pár rokov budú nebezpečné. Bývalá fontána už dávno nie je fontánou, v súčasnosti je to betónový pozostatok zarastený burinou. Celkovo je tento priestor v súčasnom stave a podobe akýsi otlak tejto zrekonštruovanej časti Starej Turej. Z uvedeného dôvodu je preto vhodné a zároveň nevyhnutné zmeniť aj tento verejný priestor na územie, ktoré bude spĺňať mestotvorné atribúty.

Celý koncept tvorby priestoru pred budovou bývalého internátu je postavený ako jedna z „ponúk“, resp. alternatív zelene vo verejnom priestore, ktoré sa vzájomne doplňujú. Nachádza sa v tesnej blízkosti námestia, ktoré tvorí centrálnu zónu mesta. Predstava, ako vytvoriť priestor pred bývalou budovou internátu je tá, že túto lokalitu by sme chceli ponímať ako protiklad „sterilného“ námestia, teda toho miesta, kde je zeleň vnímaná skôr ako estetický a doplnkový prvok, bez zámeru jej výraznejšieho využitia.

V tomto kontexte by mal priestor pred bývalým internátom predstavovať akúsi oázu pokoja pre stretávanie sa ľudí v prírodnom prostredí. Samotný priestor by bol rozdelený na niekoľko zón, ktoré by mali svoju vlastnú funkcionálnosť. V centrálnej časti by dominovala fontána so sedením po obvode betónového kruhového prvku, ktorý ju obklopuje a čadičovým chodníkom s pozmenenou funkciou v strede, ktorej zachovanie a sfunkčnenie ostáva aj nosnou myšlienkou. Ďalšou časťou, nemenej významnou z pohľadu súčasných nárokov na biodiverzitu pri tvorbe zelených verejných priestorov, by bol trvalkový zmiešaný záhon v dažďovej záhrade, situovanej v časti parku, ktorý je bližšie k Domu kultúry. Jej význam by okrem vlastnej funkcie, t.j. tvorby vhodnej mikroklimy bol aj účel estetický v zmysle striedania a zmien kvitnúcej zelene v závislosti od ich vegetačnej doby. Ďalšou zónou by bola oddychová zóna, vytvorená ako kvetnatá divoká lúka. Komunikácie (chodníky) v priestore parku by boli tvorené mlatovým povrchom.

Dlhodobou myšlienkou vedenia mesta je osadiť na vhodnom mieste symbol mesta – tura. Zamýšľaný priestor by mohol byť vhodnou lokalitou, ktorá by poskytla svoje miesto pre takúto symboliku. Ide o „trojrozmernú maketu“ stvárnenia tura v životnej veľkosti z recyklovateľného materiálu, čím by došlo k zatraktívneniu nielen samotného priestoru, ale aj mesta ako takého (inšpirácia: <https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/23979/kovozoo---jedina-kovova-zoo-v-europe/>). Súčasťou tvorby parku by boli i tradičné prvky v podobe diel drobnej architektúry.

Takáto alternatíva parku by bola v budúcnosti s minimálnou údržbou, na rozdiel od tej „trávnikovej“. Tým pádom by sa šetrili i prevádzkové náklady mesta.

Financovanie takto poňatej rekonštrukcie a úpravy parku pred budovou bývalého internátu by bolo z externých zdrojov s využitím eurofondov. V súčasnosti je aktuálna výzva zameraná na zelenú a modrú infraštruktúru v obciach a mestách (spomínané na poslednom zastupiteľstve). Na prefinancovanie sú v rámci tejto výzvy oprávnené napr. parky, vnútrobloky, zelené strechy a steny, lesoparky, jazierka, fontány, aj iné doplnkové aktivity. Spoluúčasť v tejto výzve je 8 % (bližšie info <https://www.eurofondy.sk/vyzva/podpora-rozvoja-prvkov-zelenej-a-modrej-infrastruktury-v-obciach-a-mestach/>). Oprávneným prvkom v prípade úspešného schválenia žiadosti je i preplatenie projektovej dokumentácie. Výzva je otvorená do vyčerpania finančnej alokácie, ktorá tvorí 68 983 110,00 €.

Na zapojenie sa do výzvy je potrebné spracovať projektovú dokumentáciu, ktorá je nevyhnutnou podmienkou a zároveň súčasťou zapojenia sa do výzvy. Z dôvodu získania približnej finančnej náročnosti bol zrealizovaný prieskum trhu a na vyššie zmieňovaný a opísaný model riešenia parku by na projektovú dokumentáciu pre účely stavebného povolenia a zároveň dokumentáciu pre realizáciu stavby bola potrebná suma 17 760 € (najnižšia cenová ponuka). Financie na vypracovanie projektovej dokumentácie v uvedenej výške navrhujeme použiť z prebytku rozpočtu roku 2024.

Zrevitalizovaním parku by sa zavŕšila etapa komplexného prebudovania časti Ulice generála M. R. Štefánika na reprezentatívny priestor, ktorý by zvýšil kvalitu života obyvateľov nielen danej lokality, ale aj širšej verejnosti. Zároveň treba brať na zreteľ aj skutočnosť, že poskytovanie externých zdrojov má svoju časovú ohraničenosť a nevyužitím tohto mechanizmu financovania zvyšujeme riziko prenášania finančnej záťaže pre tento, ale aj podobné projekty, vo väčšej miere na samotné mesto.

2) Stanovisko komisie

Komisia pre výstavbu a životné prostredie **odporúča MsZ v Starej Turej schváliť predložený zámer**, pričom prioritu kladie projektu Zóna Mierová, Stará Turá. Zároveň odporúča došpecifikovať zadanie na stretnutí pracovnej skupiny určenej pre tento zámer.

Komisia pre ekonomiku, majetok mesta a podnikanie **odporúča MsZ v Starej Turej schváliť** rozpočtové opatrenie s navýšením výdavkov o sumu 17 760 €, ktoré budú kryté z prebytku rozpočtu. Tieto finančné prostriedky budú určené na projektovú dokumentáciu pre stavebné povolenie a dokumentáciu pre realizáciu stavby.

3) Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo Stará Turá schvaľuje predložený zámer projektu Premena „parku pred internátom“.

AKO ĎALEJ..?

**PARK
PRED BÝVALOU BUDOVOU
INTERNÁTU**

Zimný sentiment...

HISTÓRIA KRÁTKYCH SENTIMENTOV

Letný sentiment...

SÚČASNOŠŤ...

The background of the slide is a photograph of a residential area. In the foreground, there is a lush green lawn with some tall grasses and a small yellow flower. In the middle ground, there is a paved area with several cars parked. In the background, there are several multi-story residential buildings. One building is light-colored with many windows, and another is taller and more modern with a yellow facade. There are also several large, mature evergreen trees. The sky is blue with some light clouds.

OBSAH PREZENTÁCIE

- Stručná história – míľniky
- Cieľ
- Zámer
- Návrh riešenia
- Financovanie

MÍLNÍKY

- Park vybudovaný ako súčasť priestorov SPŠE (70-roky minulého storočia)
- Súčasť modernej a architektonicky vhodne riešenej ulice (bývalá Leninova)
- Miesto pre stretávanie sa študentov a verejnosti
- Od 90-tich rokov začína spolu s budovou internátu SPŠE chátrať
- Počas ďalších 30 rokov premena na zanedbanú zónu bez adekvátnej údržby
- **Posledný nedoriešený a zanedbaný priestor**

CIEĽ

Zrevitalizovať park poslednou etapou komplexného prebudovania časti Ulice generála M. R. Štefánika **na reprezentatívny priestor**, ktorý by **zvýšil kvalitu života obyvateľov** nielen danej lokality, ale aj širšej verejnosti.

ZÁMER

Vytvoriť v meste nový verejný priestor ako:

- **Nový koncept zelene**
- **Alternatívnu časť** skladačky k ostatným zeleným plochám v meste (námestie, Mierová, „Arborétum“)
- Akýsi **protiklad** (zelene) k námestiu

AKO ĎALEJ?

VÝCHODISKÁ

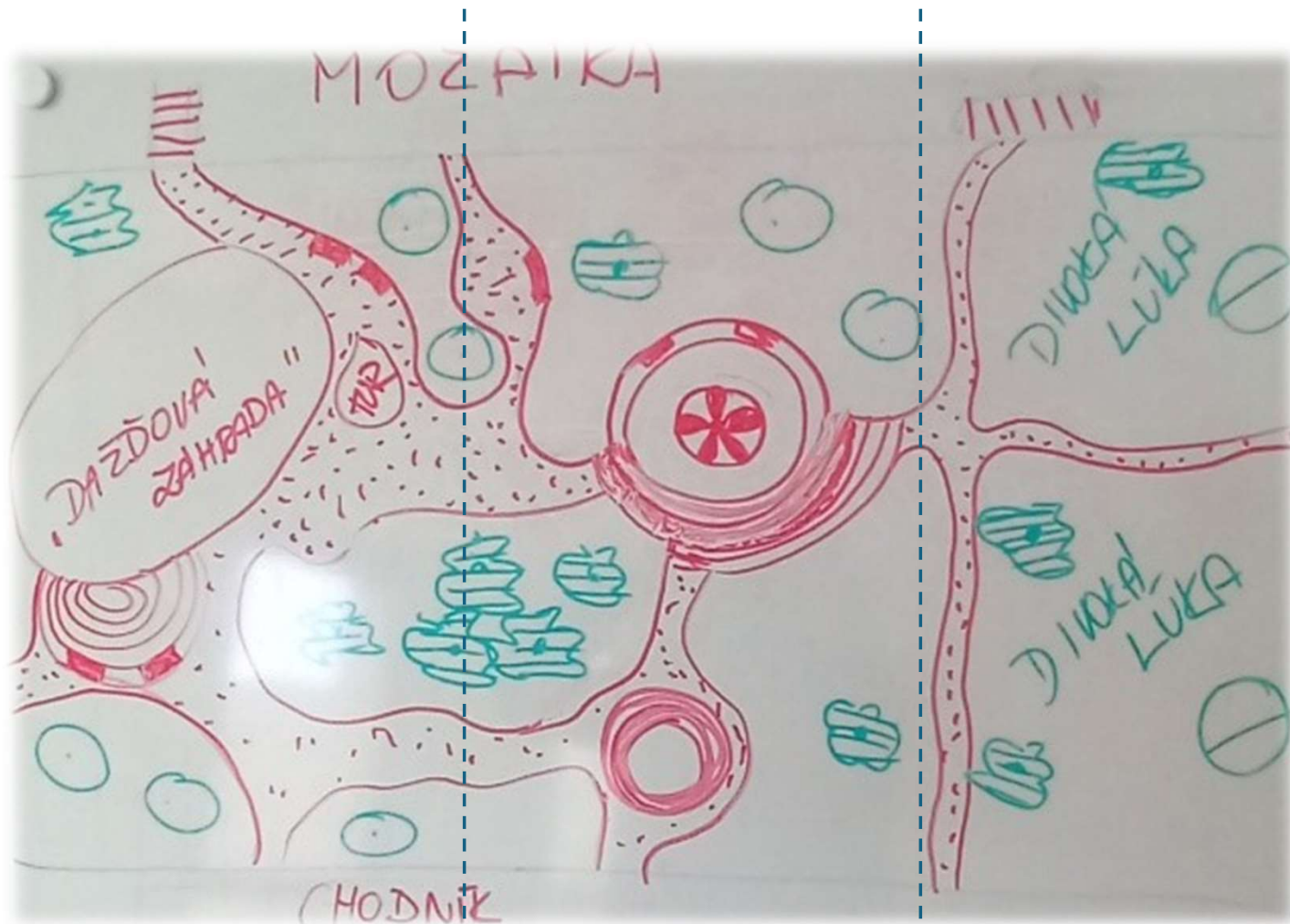
- Jedna z línie zelených plôch v širšom centre mesta Mierová -> Námestie -> **Park pred internátom** -> „Arborétum“
- Riešiť **ako protiklad „sterilného“ námestia** (zeleň vnímaná skôr ako estetický a doplnkový prvok, bez zámeru jej výraznejšieho využitia)
- **Oáza pokoja** pre spontánne stretávanie sa ľudí v prírodnom prostredí

MOŽNÉ (NAVRHOVANÉ) RIEŠENIE

Priestor rozdelený na

3 zóny

Časť riešená ako
MOKRAĎ

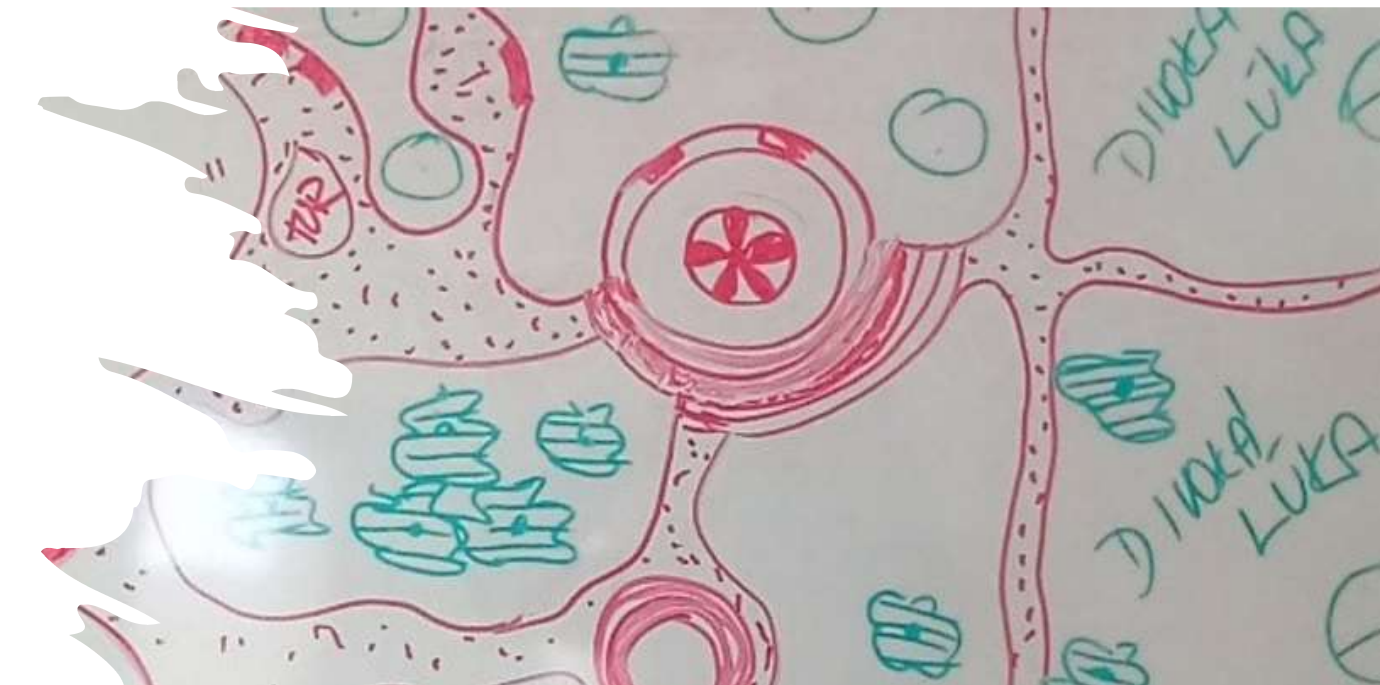
Časť **S FONTÁNOU**
(ústredná zóna)

Časť riešená ako
DIVOKÁ LÚKA

FONTÁNA

**zachovanie a sfunkčnenie
ostáva nosnou myšlienkou**

- Dominantný prvok celého priestoru
- Viacero alternatív na riešenie dizajnu samotnej fontány
- Zachovaný kruhový tvar z betónu
- Sedenie po obvode
- Zachovanie a revitalizácia čadičového povrchu chodníka

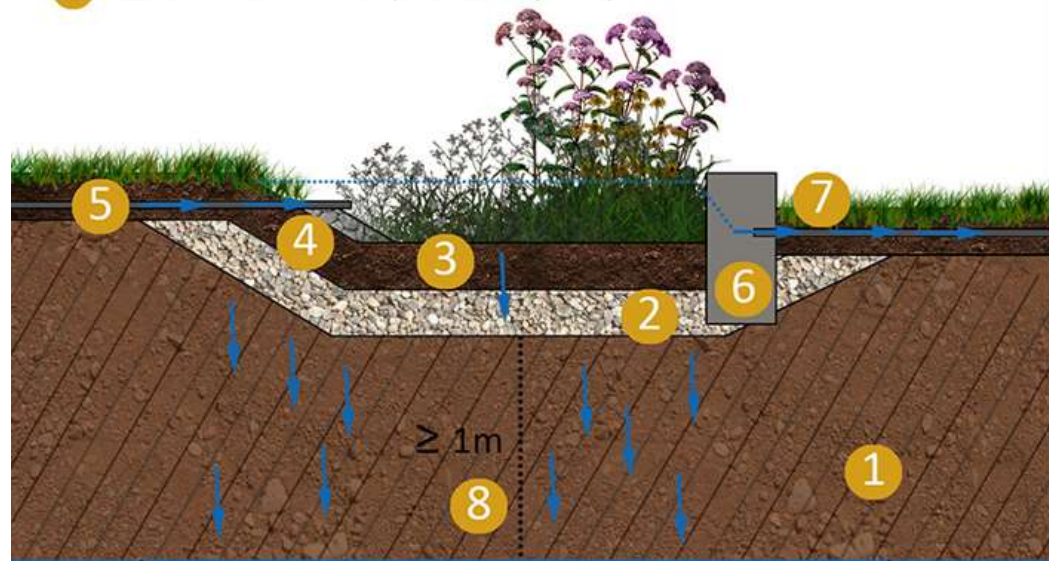

MOKRAĎ

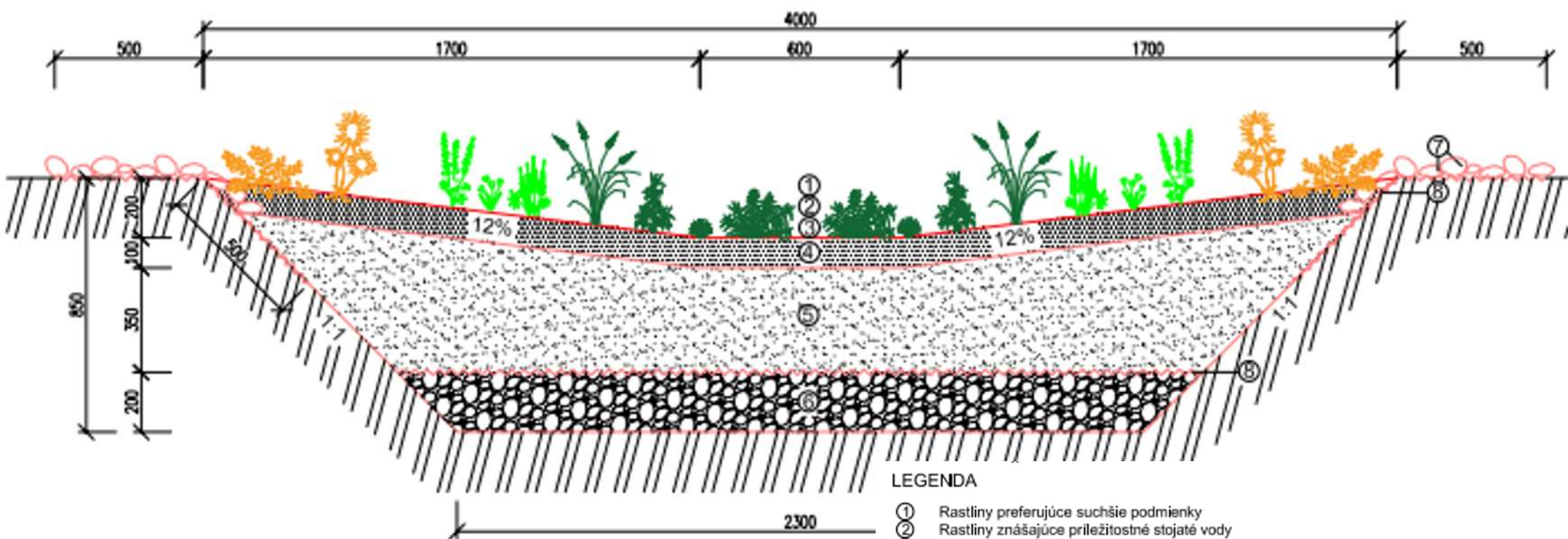
S DAŽĎOVOU ZÁHRADOU

- Jednoduchý prvok – priehlbina v teréne
- Dlhá životnosť
- V porovnaní s budovaním retenčného jazierka má významne nižšie náklady

- 1 Dostatočne priepustné pôdne a horninové podložie
- 2 Piesčito - hlinitá zemina / štrková drenáž
- 3 Zatrávnená humusová vrstva
- 4 Kamený/štrkový breh
- 5 Sústredený podpovrchový prítok z odvodnených plôch
- 6 Hrádzka proti preliatiu
- 7 Prípadný odtok nevsiaknutej vody do ďalšieho zariadenia
- 8 Maximálna hladina podzemnej vody

PRIEČNY REZ

LEGENDA

- ① Rastliny preferujúce suchšie podmienky
- ② Rastliny znášajúce priležitostné stojaté vody
- ③ Rastliny dobre znášajúce vodné podmienky
- ④ Vrstva mulču, hr. 5-10cm
- ⑤ Pôdny mŕx: pôvodná ornica, piesok, kompost s prídáním vlhkového kondicionéru, hr. 30-40cm.
- ⑥ Lôžko z štrku fr. 32/63mm, hr. 20cm
- ⑦ Obsyp brehovej hrany dažďovej záhrady zo štrku fr. 32/63mm, hr. 10cm
- ⑧ Stabilizácia z geotextílie 300g/m²
- ⑨ Stabilizácia prítokovej časti dažďovej záhrady z kameniva fr 63/125mm, hr. 15cm
- ⑩ Kanalizačná rúra DN 125/DN160, PVC hladké hrubostenné
- ⑪ Násyp z miestnej zeminy

MOKRAĎ

S DAŽĎOVOU ZÁHRADOU

Význam pre lokalitu:

- Možnosť zachytenia dažďovej vody a jej využitie pomalším a priamym vsakovaním
- Ochladzovanie a zvlhčovanie lokality
- Zvyšovanie ekologickej stability
- Podpora biodiverzity v danej lokalite
- Estetická funkcia - trvalky
- Výchovno-vzdelávacia funkcia

MOKRAĎ S DAŽĎOVOU ZÁHRADOU

(příklady z Moravského Lieskového)

KVETINOVÁ LÚKA

- Podporiť biodiverzitu - ochrana druhovej rozmanitosti fauny a flóry v meste
- Zaviest prírode blízku údržbu verejnej zelene
- Čiastočne zmierniť dopady klímy na životné prostredie
- Znížiť frekvenciu kosenia

OSTATNÉ PRVKY V PARKU

- **Chodníky** – riešené ako **mlatové**, okrem čadičového chodníka s plochou pri fontáne
- **Prútené prvky**
  - Evokujúce **tradíciu** prútikárstva v tejto oblasti
  - Znázorňujúce **symbol** mesta (napr. list lipy)
- **Tur**
  - **Symbol** mesta
  - Z recyklovateľného materiálu

FINANCOVANIE

- Využitie **externých zdrojov** (EU fondy)
- V súčasnosti **aktuálna výzva** zameraná na zelenú a modrú infraštruktúru
- V rámci tejto výzvy **oprávnené prefinancovať** napr. parky, vnútrobloky, zelené strechy a steny, lesoparky, jazierka, fontány, aj iné doplnkové aktivity
- Spoluúčasť je **8 %**
- Oprávneným prvkom v prípade úspešného schválenia žiadosti i **preplatenie projektovej dokumentácie**
- Výzva otvorená **do vyčerpania finančnej alokácie** (68 983 110,00 €)

FINANCOVANIE

- Na zapojenie sa do výzvy je potrebné spracovať **projektovú dokumentáciu**, ktorá je **nevyhnutnou podmienkou** a zároveň súčasťou zapojenia sa do výzvy.
- Z dôvodu zistenia približnej finančnej náročnosti bol **zrealizovaný prieskum trhu**
- Na vyššie zmieňovaný a opísaný spôsob riešenia parku by na projektovú dokumentáciu pre účely stavebného povolenia a zároveň dokumentáciu pre realizáciu stavby bola potrebná **suma cca 17 700 €** (najnižšia cenová ponuka).
- Financie na vypracovanie projektovej dokumentácie v uvedenej výške navrhujeme **použiť z prebytku rozpočtu roku 2024**.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST